

Hoogtij(d)

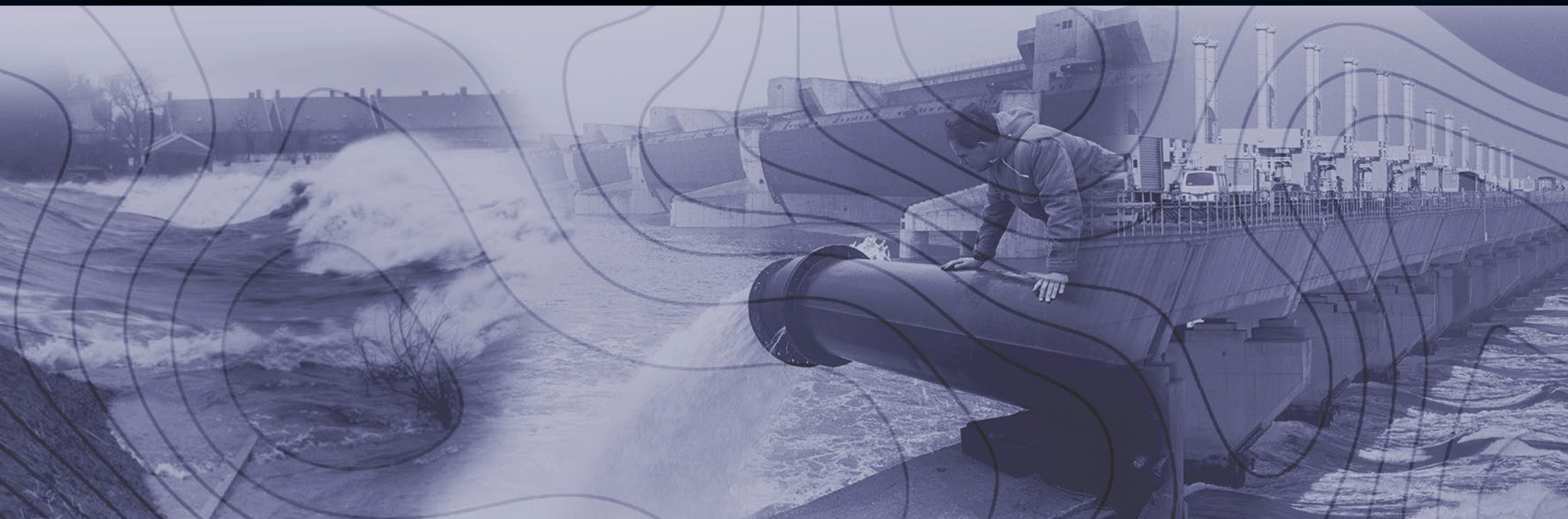
1953. Een enorm stormveld komt recht op de Nederlandse kust af. Het is springtij. Het water stuwt op tot uitzonderlijke hoogtes. De dijken houden het niet. Op meer dan honderdvijftig plaatsen breken ze. 1.836 mensen sterven. Honderdduizend mensen verliezen hun huis en bezittingen. De ramp veroorzaakt een levenslang trauma voor de overlevenden. Tot op de dag van vandaag zit de angst voor het water diep.

1997. De laatste stormvloedkeringen worden opgeleverd. Hoge dijken en dammen, enorme schuiven en stuwen vormen een kilometerslange verdediging. Mensen en dieren zijn eindelijk veilig tegen het geweld van de zee. Een indrukwekkend voorbeeld van de daadkracht van het Nederlandse volk.

2023. Onze slimme ingenieurs en watermanagers worden wereldwijd ingezet bij allerhande watervraagstukken. Ondertussen haalt het stijgende water ons langzaam in. We investeren in ruimte voor rivieren, in het onderwater zetten van delen van polders en in talloze wadi's in het stedelijk gebied. Maar de zee moet koste wat het kost buiten de deur worden gehouden. We hebben immers een reputatie hoog te houden. Maar tot welk punt? Hoe megalomaan worden de ingrepen? Wanneer geven we de strijd op? Het is hoog tijd voor hoogtij!

Waar wij willen wonen

Wat gebeurt er als we de zee stapsgewijs meer ruimte geven in Midden-Zeeland? Wat moeten we dan met onze cultuur, natuur, woningen, boeren, energie en infrastructuur? Zijn we dan altijd bang voor het water? Of juist veilig omdat we meebewegen met de zeestijging en de getijden? Kunnen we de rijkdom van de zee gebruiken om een fantastische woonplek te creëren die voorziet in gezond voedsel voor iedereen, zonder de natuur uit te putten? Daar willen wij wonen!

Visie

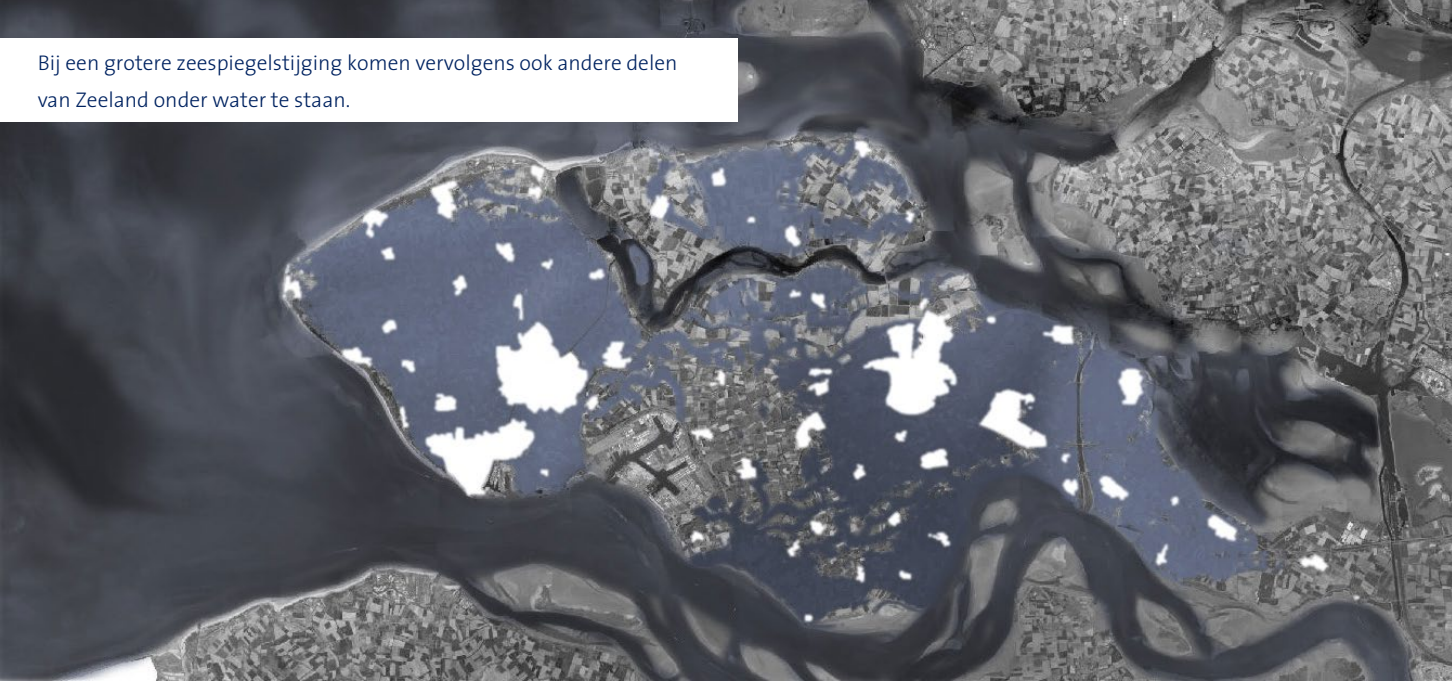
In 2050 is Midden-Zeeland niet alleen de eerste klimaatadaptieve delta van de wereld. Zeeland is dan hét voorbeeld hoe de zeespiegelstijging te omarmen en daarmee de klimaatproblematiek op te lossen!

In de komende jaren komt de zee gecontroleerd het land binnen, beginnend met de lage gebieden. We bewegen mee met de zeespiegelstijging, waarbij steeds meer land onder water komt te staan. Dat vraagt om een andere benadering van wonen, werken, reizen, voedsel verbouwen, recreëren, natuur en cultuurhistorie. Het biedt ook bijzondere kansen voor energiewinning, stikstofreductie, klimaatadaptatie en rewilding.

Het meebewegen met de zee is een langzaam proces, waarbij veiligheid voorop staat. We zijn ons bewust van de sentimenten die leven onder de Zeeuwse bevolking. Beschermen tegen het water is lange tijd het hoogste goed geweest. De omslag naar leven in en met het water vraagt aanpassingsvermogen, maar is ook een wenkend perspectief met veel nieuwe mogelijkheden.

Geleidelijk komen de laagst gelegen delen van Zeeland onder water te staan.

Bij een grotere zeespiegelstijging komen vervolgens ook andere delen van Zeeland onder water te staan.

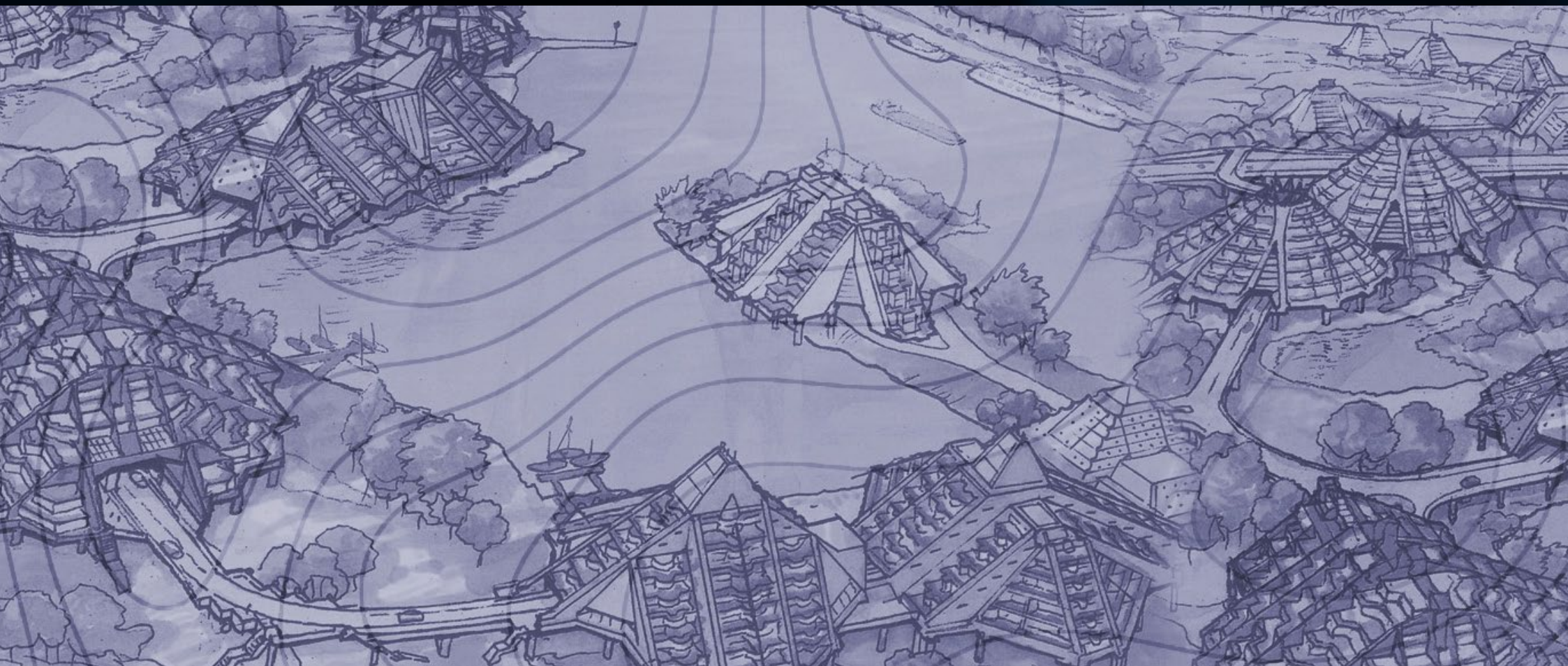
Wonen

Krachtige woontorens en wooncomplexen steken uit boven het ruige landschap. Verhoogd op heuvels en deels op palen, of midden in de zee staand, waardoor op de onderste verdiepingen teelt van vis en kelp mogelijk is. De woontorens en -complexen herbergen hele gemeenschappen. Je vindt er het dorpscafé, de sportschool, bibliotheek of bioscoop. De energievoorziening is duurzaam, de systemen gesloten.

De nieuwe wooncomplexen vervangen woningen in de laaggelegen gebieden. Er komt dus langzamerhand een volksverhuizing op gang. Het proces dat daaraan ten grondslag ligt is er een van informatie en participatie. Samen met de bevolking bouwen we aan een landschap dat vele generaties Zeeuwen kan herbergen.

Infrastructuur

Hoog boven het water zoeven monorails tussen wooneilanden en torens. Verhoogde wegen bieden toegang tot de cultuureilanden. Uiteraard blijft de scheepvaart van groot belang. Talloze schepen en veerdiensten zorgen voor verbinding en transport.

Cultuur

Midden in het dynamische waterlandschap blijven cultuurhistorische Zeeuwse elementen behouden. Op de hoge kreekruggen liggen de karakteristieke cultuurhistorische dorpsgezichten. Middelburg en Vlissingen blijven behouden door omdijking van (een deel) van de stad. De Vlissingse haven wordt opgehoogd, waarbij de Westerschelde wordt uitgediept. De haven beleeft grote groei als één van de belangrijkste visserijhavens van Noord-Europa.

Natuur

Langs de lange en dynamische waterlijn ontstaat waardevolle getijdennatuur en kan rewilding plaatsvinden. De constante getijden creëren een steeds wisselend landschap van schorren, kreken en platen. Dat trekt unieke dieren, zoals steltlopers en andere watergebonden vogels. Het ondiepe water is een belangrijk voedselgebied voor de vogels en een kraamkamer voor vissen. De zilte graslanden worden begraasd door landgeiten en herbergen talloze unieke planten.

Recreatie

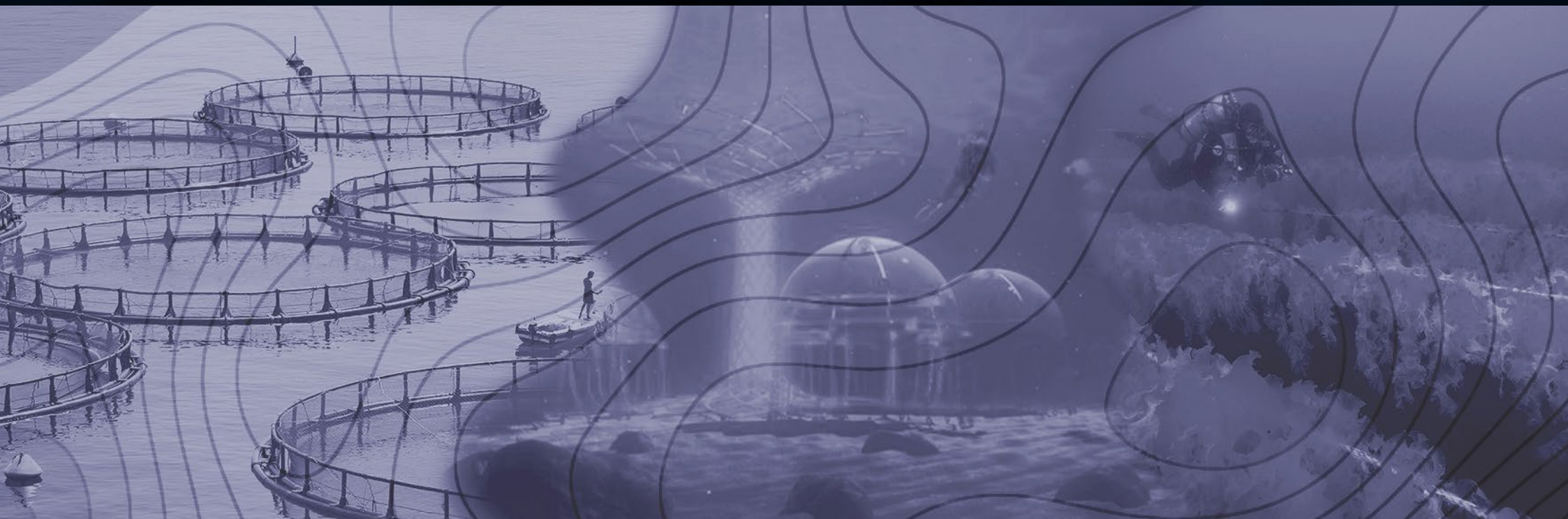
Natuurlijke liefhebbers en waterrecreanten kunnen hun hart ophalen. Uiteraard zoeken ook veel vakantievierders een huisje aan de kust. De woonterpen in het water bieden kansen voor de aanleg van meer recreatiehavens om de watersport een grote impuls te geven.

Voedsel

Het eten dat op het bord van de toekomstige Zeeuw ligt komt nog steeds van eigen (zee)bodem. De landbouw maakt plaats voor zilte teelten in schorren en slikken. Het verbouwen van voedsel door middel van 'aquaponics' en 'vertical farming' maakt een grote ontwikkeling door.

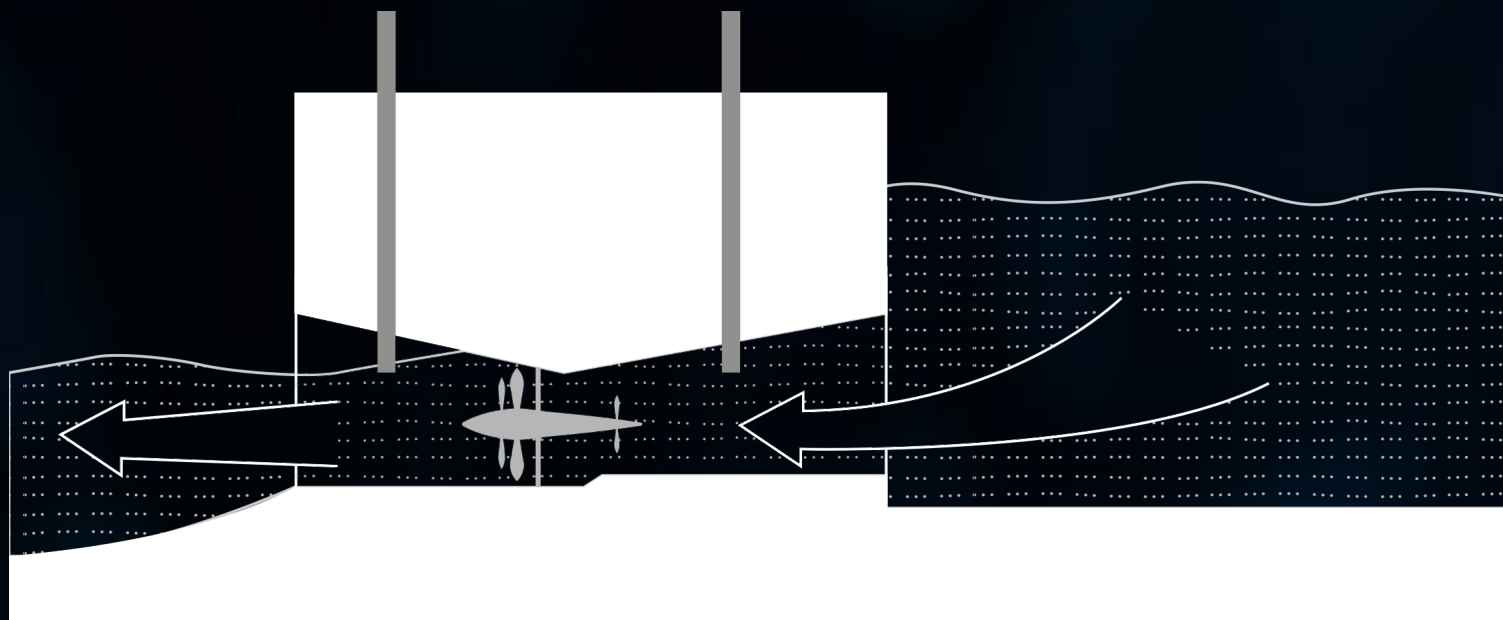
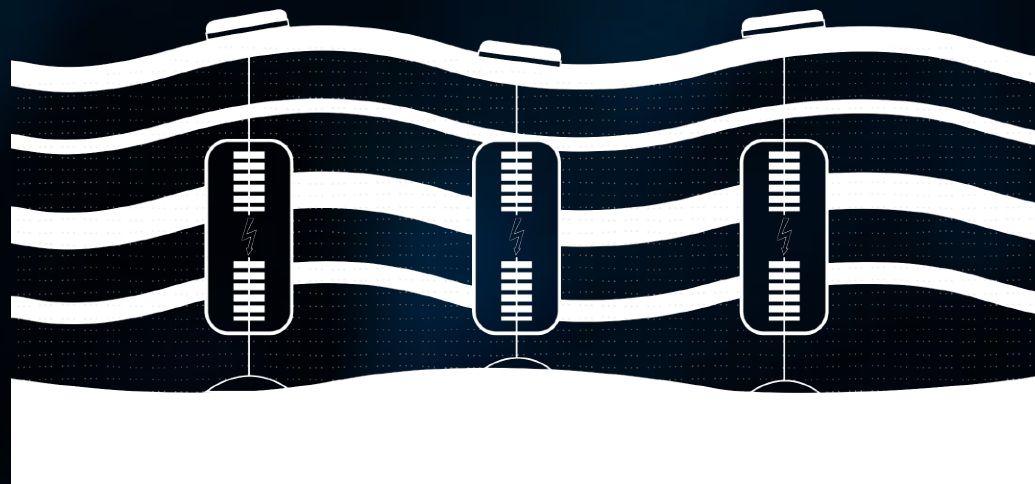
Voor de zilte teelten kan teruggegrepen worden op gewassen die van oudsher in Midden-Zeeland werden geteeld. Daarnaast is er toenemende belangstelling voor het eten van zeekraal, zeeasters, lamsoor en andere groenten die goed in zout water gedijen.

In zee wordt vis, zeewier, kelp, mosselen en oesters gekweekt. Onder in de woontorens kan men zelfs aardwarmte gebruiken om zo meer soorten vis, kelp en algen te kunnen kweken.

Energie

Wind, zon, golven, eb en vloed. Dat zijn de belangrijkste energiebronnen. Turbines onder water wekken getijde-energie op en boeien op het water golfenergie. Op de woontorens draaien windturbines op volle kracht en wekken zonnepanelen duurzame energie.

Uitwerking in fase II

In fase II willen we dieper ingaan op:

- diverse thema's uit de eerste ronde;
- haalbaarheid en gevolgen;
- het participatieproces;
- verdere zeespiegelstijging tot 7 meter in 2300;
- het zoutslot.

Proces

Het proces van plannen maken, participeren met bewoners, nieuwe infrastructuur aanleggen, bouwen van woningen en werkplekken, verhuizen, afbreken van het oude, teruggeven aan de zee en rewilding is een jarenlange cirkel van werkzaamheden. Een complexe en zeer interessante puzzel die we verder willen uitwerken.

Dream team

Sinds 2020 hebben we een buitengewoon hoogleraar rewilding aan de WUR: Liesbeth Bakker. Zij omschrijft rewilding als "begin er niet aan als je niet weet wat de effecten zijn". Verdiepend lokaal onderzoek is dus noodzakelijk. We zouden Liesbeth Bakker daarvoor willen consulteren. Daarnaast zetten we graag een planeconoom duurzame gebiedsontwikkeling in uit ons netwerk.

